

Александар Лукић

КУКАВИЧЛУК

Александар Лукић

КУКАВИЧЛУК

Издавачи

Браничевско-стишка књижевна заједница
Удружење књижевника Србије
Библиотека „Србољуб Митић“, Мало Црниће

Едиција

Стишки књижевни круг

Књига XVII

Уредник

Миљисав Миљенковић

На корицама

Милутин Аксентијевић Милакс, Александар Лукић
(карикатура), pivo tinta, 2004

Александар Лукић

КУКАВИЧЛУК

2012.

БРЕГУНИЦЕ

Плугови су засекли једноредну бразду у земљи
и бразда се пружала неко време за трактором
док нису закачили о камен, кад се трактор
пропео попут неког коња на два задња точка.

Могла се догодити трагедија да орач,
човек намеран да открије тајну свог неуспеха
не беше присебан да машину на време обузда,
одузимајући како се одомаћено каже гас.

Кад је минуо страх, он је на трактору подигао плуг
кренуо у рикверц и након неколико корака
угасио машину.

Сељак је помоћу ашова и лопата наставио да копа
земљу од места где се плуг закачио.
Поступно из дана у дан откривао је остатке
грађевине.

На једном месту кад је у послу одмакао,
један камен
се скотрљао и сурвао у утробу земље, а он је опет
за њим послао још неколико каменова док се није
указала
црна рупа. Беше набасао на тунел.
Откриће га је окуражило да оде до уреда власти
и пријави
случај.

Са собом је понео гвоздене предмете: фибуле,
бронзане
и сребрне новчиће, игле, бодеже, остатке копаља,
ланаца,

прстенова и још којечега од драгоцености,
каменчића
отпалих са прстења; али нико из власти није
желео
да га саслуша, нити ко од историчара и археолога.
Они су летимично бацили поглед на благо које је
савладала
оксидација, одвраћајући плантажера да им
препричава
историју посла којим се дотад бавио.

То је римска историја рекао је један од државних
чиновника
у нас је има напретек. Толико градова под земљом
о којима тако мало знамо, тавори у мраку.
Иди, сади воће рече му неки археолог.

Сељак је потом одлазио и силазио на сопствени
ризик у тунел.
Његов син то није смео да учини. Син га је
одвраћао и потом
чекао данима да му се врати отац. На крају се ипак
полиција умешала.
Неки од њих су опремљени сишли у тунел, и након
неколико сати
се вратили назад. Причали су да се тунел рачва
у многоструке
лабиринте, ишли су док су смели, али сељака
нису нашли.

Државна канцеларија је потом дала наследнику
налог
да затрпа тај предео.

БОГОЈАВЉЕЊЕ У БЕОГРАДУ, 1993.

Празни излози продавница,
такорећи стаклене баште Београда
нас очекују.

Из дворишта неке основне школе кроз зидове
цури рецитал младе ученице, њене ножице су се
једва
увукле одјутрос у доколенице.

То је само молитва песника
из обавезне школске лектире.

Јануар, а зима ломи прсте грана
по дрвећу. У студентском парку,
по снегу падају малић и домалић одреда.
На њих неће више никад да слећу
чешљугари, ко за тим мари.

У свом атељеу сликар добро ушушкан
са ћебетом пребаченим преко рамена
оставља кичицу, кроз прозор гледа
како се пари нека обична куја,
и како јој се на мразу пуше леђа.
Добро напаљен призором псеће свадбе, сликар,
та топовњача актуелног режима
у атељеу не скида бере са главе.

Истина о многим догађајима, касни, то добро
знате,
мишеви – српски писци – част изузецима.
Цветовима
које гледах убране, до часа када свену.

Већ неколико година носим исте ципеле
по улицама Београда,
а ни снег да их улепша нити одагна тако ружна
платна
стварности не може. О, Боже, како да ти се жалим
невидљивом?
Имам таман толико цвоњака у џепу да залијем
пивом,
жалопојку. Какву жалопојку – крик.

О, да, да, да. Та добро знам: У Савезу писаца
успева трик
са камуфлажом чудовишта. Нек те не чуди
да крик тек тамо као и речи не вреди ништа
тамо обитавају (каријер)*исти*. Млака говна
данашњице.
Бабурасти црвени носеви – украси наше
књижевности.

Некако данашње Богојављење поприма врашки
изглед.
Поледица, па хајд назад ако смеш у шетњу окол.
Међу полицајцима збијеним испод неке
настрешнице
влада атмосфера *сйрижено–кошено*,
једни би да крену у протест на владу –
а други лојални би да стоје у месту.

У самом трбуху престонице становници гладују,
на Богојављење, мој брат узима печено парче
беле бундеве, вади га дотад увијеног у тзв.
Културни додатак „Политике“. Седа напрасно
оседео
на столицу и мљацка залогај за залогајем.

Рат је беснео још увек и млео људско месо
већина је ћутала да је од гласа зло не задеси
мој издавач „Просвета“ се пишманио да објави
књигу
са брижним образложењем уредника
двометраша,
да ето он то чини да би ми сачувао главу.

У Чика Љубиној улици, бејаш сетан,
мало је то рећи. Гледао сам девојчицу са
уплетеним кикама,
просјакињу, уснулу гледах њу како мирно спава
упркос мразу близу прага националног издавача.
Маглу и облаке је тад изненада потерао ветар
и на тело
девојчице се сручио пљусак сунчеве светлости.

Богојављење се пробило до ње.
1993. је година, данас, овде.
Ја помишљаам да умрем уместо Тебе Боже.
Уместо оне драге напуштене девојчице.
Моја смрт свакако не би била догађај
у овом невеселом крају, нити достојна
Богојављења.

ОКАСНЕЛЕ ПЕСНИКИЊЕ

Кад песникиње почну правду делити,
а, ти се, Боже, склони даље како умеш
поведи и мене за собом – гледај како
међу њиховим законима ничу маље
на местима где свет не очекује такве
знакове да види.

Август глуп, макар био и мутни
сируп згњеченог воћа – бивају закони
распеваног женскиња.
Слатка диња, а преко одрезане кришке украс
шлаг струњеног цвета беле раде.

Раскречена шајкача, капа без ногу
изврнута наопачке на леђа са облим
боковима лађе по страни,
ко траг у снегу разочараног женскиња,
што претекне од правде
ако се којим случајем догоди вишак,
у њену свилену поставу пашће.

У плеханој дотрајалој кофи, олеандар посађен
осут црвеним цветом дворишни амрел –
цвета пред саму кишу, закони, Господе,
нису беле бутине женскиња
откривене да плене поглед наш.
То сипи њихова душа од бола
од чежње за љубављу.

Како је страшна правда
окаснелих песникиња?

Вапај јадница док правду деле,
чујеш ли: Узми их, Боже,
узми к себи,
посади их у своје крило.

ЦРНИ ПОПАЦ

Ко некад корачам по пустом речном спруду.
Мој поглед плене бусени траве, тек амо – тамо,
чланковита и сувоњава женотрга, последњим
снагама
батрга се за живот на припеци.

У младићству сањарих баш на овом месту,
лежећи ноћу опружен на песку исти сан,
звезде потопљене у историју крвавог квасца.
Охолу бестрагију, помодрело око киклопа.

Били су то закривљени кљунови егејских птица.

Људска чула су нестална.
Можда је река негдашњи спруд
учинила другачијим да га не познам никад више?

Спруд, па река, ова стварност пресна
усковитлала су моја осећања,
дина песка сећања далеких
да би се познала јасно, сад.

Говорим гласно, усред поднева
да ме песак може чути, сув и пуст
од јунског дана,
био сам и остао непоправљиви младић,

ма колико да је година минуло
сан човека не напушта никад.

Догорела главња тако изгледам данас,
служим за склониште црном попцу.

IN VIVO

Пастрмка бачена у тигањ добро усољена.
Стих је то распорен и уловљен малочас
у шумском потоку скривен беше за једном граном
дужине руке била је та црна грана.

И део мог бића цврчи истовремено са
пастрмкама
по уљу, у тако грозном тигању
од употребе искривљеног на дну.

Рибља пераја зар су то само моје руке немоћне,
моји прсти што додириваше дојке величине
јабука,
мастан залогај то је моје лице –
једва скица мртве природе бачена на плотну
усијаног шпорета.

Биће то напоследку добар залогај,
заливен вином пенушавим.
По окончању гозбе кости ће бити послужене
мачкама. Животиње ће се сладити остацима.

Мачор ће потом приредити концерт
пре но што заспи у фотељи.

Има да преде до јутра исту арију.

In vivo. In vivo.

КЛОЗЕТ У СЕН ТРОПЕУ

Велика нужда наведе човека,
да се суочи са реалним животом,
рецимо без устезања истином
нашег земног света.

Клозет хотела са три звездице
уз саму обалу мора код Сен Тропеа,
тик уз пут, у земљи која држи до уметности,
заглавих се на клозетској шољи
након дугог пута, да испразним црева.

Уз моје разгаћене ноге,
особље хотела, можда власник као да је у питању
блиндирана остава одложио је урамљена
сликарска платна.

Избројох слике. Девет уметника
један за другим у немом строју.
Њихове слике посматраху моје остарело
попут јастучнице згужвано дупе.

Прве три слике пиљиле су са пода
готово вапећи за моју помоћ.

На првој слици беше залеђена знаковност
до бола подсећајући на Пикаса,
на другом платну мрачне фигуре

младог Матиса,
а на трећем мртва природа хеленских амфора.

Каква буђава стварност.

Моје говно тако смрдљиво верујем изгледа,
док путује цревима по мом стомаку,
ка вечности.

У Сен Тропеу уметност је најверљивија у барици
клозетске шоље, у оном опомињућем звуку
што се да чути кад говно бућне.

ТУНЕЛ ЛОРКА

Мрак је, мртви брате мој, мртви пате непрестано,
у тунелу.

Под планином са ободима оштријим од бријача
у додиру са хоризонтом,
бик на роговима држи сунце.

Шта да се ради,
питања о човечанству се ужурбано
отимају контроли.

Кад се такви ломови збију
једни стигну на вешала
а други пак постану генерали.

Мрак у тунелу крвав,
срце моје у даљини светли као лампа,
Моје срце неутешна гитара.

Поезија будућности, буди мој живот.

Тунел са аутостраде са пута у Гранаду
Канте хондо бризга из земље оскудне,
огуљеније од мешине гајди.

Плућна крила, крта и нестална
планине ли су те или пак,
платна ваздуха над њима.

Ако ме успут сачека који још тунел, нећу жалити.
Лимене бикове уграђене у стење, у рекламне
сврхе

Ја сам брате мој онај метак
који је пролетео кроз твоје срце.
Тане излетело из тунела.

Јагње бело са коврџама на челу,
јагње које нас повезује кроз времена
бело јагње, од белине невидљиво до бола,
анђеоски чисто.

КАДИЗ

Бубњеви преко мора добују
то је ритам мог срца у грудном кошу.

Црни бубњеви – прављени од коже
одране са бивола
одзвањају там – там – там,
са рамена робиња каквом то песмом
задужујете свет?

Нека старица, маварка прибијена
уз камени стуб изговара гласно молитву
свом богу.

Бубањ људске душе
је невидљив.

Површина мора плисирана као женска сукња
таласе разбија о обалу.

Како сам вечерас црн у лицу, о море,
рецитујем мору.

Убићу црног бика са вилом рогова
на глави, са белим чиодама окаченим поврх њих.

Главе грубе,
пањеви са ноздрвама.

Запалићу ватру од бубњева нек гори
на песку тик уз слану воду.
На грбини Гибралтара пепео
са огњишта завејаће песком
ветар млак.

Проћи ће те жеља љубави.
Ватра се угасила.

То си ти пепелу – кажем пепелу.

Црна милоснице моја
са месецом пред зору отпутуј за њим.

Више те не волим.

Мила сенко, одлази,
одлази као што крв
у млазевима бризга из мог тела,
са литице пада бор,
са бодежима по телу.

Заставо, здраво.
То сам ја застава.
Застава поезије.

Ни јутро ни вече. Два колачића месеца.
Обешена над Кадизом.

ГУБАРИ

Сакривени за чворовима шумског дрвећа,
цветају насади губарових јаја.

Читава школа, мој четврти разред
организовано наступа у одбрани шума
од штеточина.

У руци носим
алуминијумску кашику,
и емајлирано лонче.

Кашике стружу са коре дрвета
мале насеобине јаја.

Као да захватамо из чиније сутлијаш,
кашике пресипамо у лимено лонче, а потом
јајашца заврше у огњу логорске ватре.

Несрећна јајашца пуцкетају
поспешујући пламен. Ситна и неугледна,
једва да су херпес са дечакове усне.

Строга учитељица – вергл васпитног система
из душе своје вере – командује штићеницима.

Када се посао окончачо, наставни кадар
се стиснуо уз јагњеће печење натакнуто

на ражањ.

Пљувачка им је из устију избијала по ивици
урана.
Чекали су гозбу приређену у природи
окупљени око
руменог печења, седећи на трави.

Учитељица је потом за неким буквиком возила
бицикл
са подигнутим ногама у ваздух, притиснута
обнаженим телом
наставника физике.

Ватра је тињала лагано. Ја сам своје лонче
са губаровим јајима просуо по жару.

Музика пуцкетања ситних јаја,
представљала је добру грађу
за наступајућу књижевност,
која се рађала у мени.

ДАР МАР – МЛАДЕ ИСКУШЕНИЦЕ

Девојачки клоновски нос тог октобарског јутра
окупан сузама пред мајчиним гробом
светлуцао је жешће од пламена
мермерног споменика подигнутог за вечна
времена.

Прапорце сувог семења клатио је ветар
уз ногу ожалошћене цуре. Тек штуре
су мисли у тренутку биле те кћери
кад се затекла пред гробом сама.

Једва празан вагон скрајнут на крај колосека
железничке станице – без панике нек буде
твоје срце девојачко, овај пут празном вагону
приличи то место у запећку.

Уосталом зар ствар не стоји слично
и са упокојеним уоколо по гробљу?
Такав је обичај код већине хришћана.

Кад осетиш глад журиш да се наједеш,
а кад се преждереш, кукаш за часом док си био
гладан.

Лепа искушенице, скорашња скрамо гробљанског
огледала, кад бих имао снаге да ти приђем
и кажем:

Не претеруј узалудно у вери, окрени се око себе.
Гледај какво је чудо живот. Чезња за животом.

Искушенице млада обнављај свет.
Сети се живота свог, најбољег од свих поклона
датог човеку од рођења до смрти да га прима,
владај окол са њим.

Та, никакво гробље неће оживети!

Обриши клоновски нос белег божији,
већ је време да пођеш пут куће – јесен послује
у природи, послушнуј како кестенови славе
падајући по земљи уз пут.

О НЕВИНОСТИ

Где је то време нестало, после свега, да ли слутим,
након мобилизације и додељене мањерке
– сјајне варке,
брегови на истом месту пландују као стадо оваца
у подне
шишарке ме дозивају да им приђем. Није ми до
њих.

Китњасте брегови са шумарицама и грмовима
шипурка
мојим ранама у мукама зараслим, ближе се
повести басни.

Не то су бункери, одустајања да будем човек.

Грана бреста претворена у љуљашку на обали
Пека,
са којом сам затворених очију спорадично
полетао у небо.
Љуљашка која је у инат пред мрак подсећала на
обешену омчу,
или пак на вадичеп, о, да, јадна брестова грана.

Каква ми корист беше дата од природе тад,
да се винем пут неба, а потом да паднем на место
где сам некада био.

Младић са набреклим пенисом, скривен
у ракитару –
малог речног острвцета по чијем ободу расту
врежа диња
бацајући жут цвет пут реке.

Тако је изгледао свет тог лета – мрак одасвуда,
тунел
из кога се помаља рудар са упаљеном лампицом
на шлему.

Толико слављени социјализам пупмао се као
гајде,
а од свега, само гладан птић испао из гнезда.

Где су ти сати мог оправданог страха – шупљине
у трешњевом деблу што певају на ветру,
што рецитију стихове помогнуте ветром.
О момку кога окупирају маље по телу.

Шта то скрива женска сукња, дивни шатор
момак би под њом нашао сигурно склониште.
Познао би питалицу, добио одговор.

Колико лица имам да бих издржао силину
надируће снаге, ловећи скакавце по трави ливаде,
трчећи тамо – амо чупајући им задње ножице
те отворене шестаре за тили час
трпајући их немоћне у стаклену теглу
претварајући их у потенцијалне мамце.

И кад нестане време, хоћу рећи историја
једног тренутка – сети се оног жутог цвета диње

можда јајастог речног белутка, брегова
обучених у снегове, сведоцима првог реда
о невиности.

Не памтим бадава. Траг показује човека.
Шупљу говеђу кост населили су мрави,
довлачећи из природе у њу храну за зиму.

И моје ће тело бити угодан стан неким црним
бубама,
неуморним рударима које сам упознао над
лешевима туђим.

Можда ће време за које се питам,
куд одлази искрснути пред њих
попут притуљене лампице
да им осветли правац пута куда да се упуте.

Нека нико крећући се ка вечности
не ћути на том путу.

НАКАЗЕ

Размишљајући о вредностима живота нисам
далеко доспео.
Некако ми се чини да стојим од почетка на истом
месту.
Куповина намирница на пијаци, ценкање са
продавцима,
вести о току рата, мајка која наочиглед
пролазника на улици
шамара синове близанце, бачена штака вири
испод киоска заједно
са банкнотом новчанице која је некад важила.

Сад се за ту новчаницу нико не сагиње.

Преко ноћи, бар тако изгледа, отаџбина
постаје логор разбојника. Свештеници предњаче
међу нама. Џаба им црне мантије, џаба свете
књиге
кад свако од попова настоји да имитира краља
у парохији.

Да сачувају главу људи од страха тимаре
једни друге, лажима без ногу, као што домаћин
у рано јутро у штали са говедима чини,
месец је исти, само је година друга дошла
у тишини
мртвачки ковчег белег је месеца овог, иако

би се дало рећи да је то пролећни месец
са којим почиње да буја зелена трава.

Ти поспани читаоче, где се налазиш лудо?
У затвору. Пољском клозету. Скривен.
Поштујеш правила напујдане гомиле –
парламента, оштре секире.

У име отаџбине чиниш издају најсветијих права
живота слободе и истине. Од свих животиња
крава
легне у хлад неког дрвета да прежива.

А ти представу о јавном моралу не квари
на груб начин. Јуче смо били убице заједно
саборни другови. Неко мора да вам то каже
у светом тројству потенцирати нежно једно
има смисла. Около нас су све саме илуминације
тама и облаци кроз које каткад пробије светло,
да можемо видети наша наказна лица.

ГРАФИТ СА ПЕРИФЕРИЈЕ

Те ноћи земљотрес је дрмао и тресао,
ударивши изнебуха, рушећи зграде низ улицу
најсклоније паду.

Зидови су пуцали, указивале се
под фасадама омалтерисане цигле,
буђење је подсећало
на почетак другог светског рата у Европи.

Прштело је около разбијено стакло са вечерњих
прозора
и слика заласка сунца у њима више то није била
већ црна рупа, посуђе је на полицама ормара
играло валцер
последњи валцер на путу ка ништавилу.

Мој брат се од страха упишкио у панталоне
под његовим стопалима у ходнику куће
настало је
мало језеро; дечак је од страха остао укочен
у месту,
златна рибица избачена из огромног акваријума.
Упишан јадник.

Земљотрес тресе градове – ту прљаву брачну
ћебад

са флекама, са прашином, са танким женским
НОКТИМА

одрезаним ко зна кад,
чисти земљотрес, проклета грмљавина коју
чујемо

диктира утроба земље.

Да нисмо далеко догурали, ма шта говорили
учењаци

страх нам је остао исти, онај од праотаца,
након земљотреса место где се налазио док
сад је обала мора, ко све обале мора што су
у дивљини

које никад нећемо стићи да упознамо.

А ти изведи за себе у самоћи закључке.

Видиш да су споменици пали порушени
у парампарчад
на трговима, где су цветале у крви револуције
многе.

Бабароге не постоје, књижевност о њима говори
увек кад постаје јалова те се наметањем таквих
прича
фолира.

Стварнији су цветови од креп папира на свадби
младенаца
и кад их пошкропи киша, чаша вина, никакав
мањак не настаје.

Ви што седите у купеу вагона прве класе,
гледајући кроз прозор
колико видите, докле видите?

Јасике се у грозници тресу на ветру, али
то се да видети са терасе каквог брежуљка
то од земљотреса поскаче попут поклопца
на лонцу
кад пара пишти ослобађајући се тескобе.

Страшни моји градови. Земљотрес вас
ненајављено буди;
после несреће долазе политички програми
– обећања,
пегла преко изгужване мајице клизи.

Погинули се не могу исказати бројем тачним;
новине умирују грађане, то је задатак новина,
цврц.

Сад се утркују знањима сеизмолози –
модерне врачаре. До следећег буђења
тако ће паметно говорити они
црне рупе данашње науке.

Док поново не покуља из утробе земље
снага, градови моји – мој мали упишани брате
тешим вас мојом тугом, што је друго име
за речи, слушајте речи како пробијају из мене,
та шира незадрживо клокоће пре но почне
да ври.

Наши животи, та то су само разгледнице
које смо кроз време сејали уз пут,
уз мора, уз пероне железничке станице,
уз љубавнице чијих се ликова данас не сећамо
више,

уз порушено немачко ратно гробље,
уз Принципов звук пуцња у Фердинанда,
уз балалајку Титовог социјализма, што да не
земљотрес је разбацао разгледнице и смрвио их.

Буђење, мислим каткад, да је то онај ироничан
графит
са периферије исписан ко зна за ког црним
ималином.

СКИЦА О НЕМОЋИ

Читав дан са свог прозора осматрам
железничку станицу, развучене шпагете
железне глисте упарене две по две.
колосека,

Са осматрачнице, тужан дакако, као на стражи
док сам био некад у војсци осматрам војнике
мени тако сличне из младости – гледајући док
истоварују сандук за сандуком муниције.
из вагона

Официр са ставом диктатора
наређује строго – правила службе одржавају војни
поредак. Налево постројс, на десно, мирно.
Ко не слуша биће претворен у говно
пушиће се ускоро свако говно од вас.

Мене нико не спречава да посматрам ту слику
и да се сећам тужних часова проведених
у касарни.
Вређање простачко и једноставно траје.
Сандуци са оружјем имају исту боју лишћа
иако у нашем крају маслиновог дрвета ни за лек.
маслина,

Моја жена једина гунђа из кухиње,
припремајући себи чај: Затвори прозор –

каже – Зар не осећаш да са железнице
допире смрад? Отуда увек смрди.
И кад ветра нема смрад нахрупи у кућу, буди Бог
са нама.

Од смрада нећемо издржати.

Шта да кажем жени коју сам волео искрено,
према њој и данас гајим поштовање;
мој угао гледања на старост је преличан,
стара кокошко, помишљам, боље да ћутиш.
Не говори речи, јетке речи, речи отржењујуће,
онда избије свађа. Мали породични рат.

Не бих ли подсећао овако распет у прозору,
на оног официра што скаче по шинама
журећи да оконча посао истовара наоружања.
Не бих ли личио на кусу чапљу.
Препарирану чапљу, осуђен да осматра гунгулу –
журбу потенцијалних убица.
Нико старца и не слуша.
Стара опајдара ће ускоро од бола почети
да завија, да скичи у сопственој истрошености тела.

ПИЈАВИЦЕ

У потоку надомак села уз обалу где муљ
непрестано кркља, пијавице обитавају.

Пљоснате и црне штрумфле пливају по води.

У малим вировима намножиле се те пажљиви
посматрач може помислити да се покидао
какав ланац, па карике јуре једна за другом
да се опет споје.

Једном сам као дечак босоног загазио у поток.
У средиште вира, и очас ми се неколико пијавица
закачише за листове ногу.

Потом сам сео на обалу и осматрао те гладнице,
како сисају моју крв.

Али, каква глад, тих крвопија наступи тад.

Пустио сам их да се напију крви

колико им је воља. Све док нису одебљале,
онако нахрањене личиле су на надуване гајде.

Онда су отпале саме са листова мојих ногу.

Нахрањене и немоћне да се макну са места.

Доцније сам долазио по њих и ловио их
стављајући у стаклену теглу у воду. Беху то
добри мамци за пецање дунавских сомова.
Пијавице обожавају грдосије из вирова,
брката чудовишта са очима ситнијим од зрнца мака.

Било је и таквих ловаца на пијавице
који су посао са њима преточила у добар бизнис.
Али нико од сељака није се упуштао
у ту неславну работу. Углавном то су чинили
странци.

Мој деда по оцу – величао је пијавице,
њихову улогу у лечењу појединих болести
које су владале међу живљем у нашем крају.
Кад га притисне главобоља а он
оде на поток улови четири пијавице
и стави их на чело док се не запију.

Онда се враћао кући сусретајући успут
жене које му се чудише. Подврискивале
су безразложно од страха, гледајући
пијавице – те црне кике на старчевој ћели.

До куће би пијавице већ отпале уз пут.
Јадне беху те гладнице. Спаса им није било.
У селу по путу већ покупиће их ћурке и
прогутати у сласти.

Зашто се сећам сада њих? Црних
љигавих немоћних пијавица,
црњих од слова штампаних на насловним
корицама
књига из чувених кола Српске књижевне задруге.

Нисам ли и сам у доба комунизма,
био само једна од пијавица са маргине
ако сам лечио, шта сам лечио, кога излечио?

Кад главе сународника нестајаху преко ноћи
незнано куда, да не сметају врху политичке
пирамиде.

Ја сам пио речи, ја сам пио тугу и језу
епохе. Од тог пијанства не моду да се отрезним.

ПОЉА ЧУДЕСА

Љубав је вечна. Научи да волиш за живота.
Склоност праштања негуј. За праштање
човек увек мисли да има времена, ал, није тако.
Учини то – поклони себе другом.

Љубав је вечна. И да сумњаш у њу, а ти веруј
да јесте.
Моје тело није вечно. Ларва свилене бубе, тек
да знаш
живахна је, тај мали одвратни створ.

Мој живот, твој живот – једва каменчићи
– огрлице,
затурене у недођији – бројанице од ћилибара.

Џабе за бројаницама од ћилибара трагају трговци –
ловци на реткости и антиквитете.

Љубав је вечна. И једно двориште које не сведочи
у прилог како је љубав вечна, ипак без љубави
не би било изграђено – близу мора, на самој
обали,
или на обали реке то двориште симболично
названо „Поље чудеса“ са три грађевине скоро
прибијених у леђа: Криви торањ,
црква и гробље што подсећа на газдинску палату.
Иза дворишта почиње да се простире град Пиза.

Љубав је вечна. Чиста бела со звезда на ноћном
небу
то говори. И водопад понавља да гајити треба
љубав.

Фонтана што шикља увис, а потом се вода
обрушава

у мало камено језеро на тргу.

Крај ње волео сам ваздух да удишем, у једном
цугу,

волео сам тај свеж ваздух усред спарине,
волео сам те жене са хеленским бутинама
да гледам како промичу поред мене, тако младе
да би се осврнуле ка мени и посветиле ми пажњу.

Љубав је вечна. Док путујем кроз живот
и онда кад подсећам на мртву природу – робу
наслагану

у неком вагону, и тад ме љубав немушта мами,
док путујем кроз Европу и расејавам тугу,
чежњу расејавам из мог малог срца
у ноћима кад најстварније патим од свих бића
незнајући зашто, час држећи страну посрнулом
свету,

час пљујући га безобразно, туго неизрецива,
све ми то личи на љубав. На моју чежњу
што се обрела у несавршенсту.

Тренуци кад се нисам кајао
и часови у којима сам детиње искрено патيو
због тебе љубави. Моје бело јагње у градини.

Љубав је вечна.

ПРАЗНА ДОМИНА

Јадиковке сељака за столом док из малених чаша
испијају ракију, пред вече кад њихове седе главе
тону у мрак подсећајући на речне пловке
настојим да се сетим кога толико осветољубиво
проклињаху, на кога се жалише запомажући
у ноћи
пред починак?

О богу они ружно мисле, отуда што им је
близак – невидљив, псују га у тур за сваком
простом реченицом, за све недаће једини кривац
им беше Он
отуда што им беше најближи од рођења –
Бог живи у њиховом срцу крвав и вечан,
празна домина.

Орах заборављен у цаку.

Јадиковке од мушких пискавих гласова
попут оних што су се десиле за столом Тајне
вечере
кад у почетку за монологом, наста крик,
а потом жамор удар таласа реке о бок чамца,
песма, жртвена песма,
меланхолична песма из младости стараца.
Која се пева са сузама
које клизе низ образ.

О, крст и анђео. Крст и анђео.
Пакао времена то је.
Звезда далеких на небу док светле посађене
у таму.

Човекова душа у суштини је немац.

Јадиковке су облик молитве.
Облик снаге да се досегне немогуће.
Да се стреми још даље, како би се победио Бог.

Помишљам. Те јадиковке – празне домине –
фолклор у коме сам приспео са рођењем,
буде ево већ годинама у мени бездане и моруне.

МРТВЕ БЕЛЕ СВИЊЕ

Низ реку плутају мртве беле гојазне свиње.
По свињској кожи шетају муве златице
на појединим местима где се по кожи
расцветавају
меснате бразготине, окупљени су ројеви мува,
зелених,
црних, златних чак.

Свињске лешине, та смрдљива пловећа острва,
вода гура кроз плићак реке, ка мени шћућуреном
за удилима понад вира.

Ускоро ће сунце почети да пржи предео,
површину реке, надуваће свињске лешине
топлота ће одвојити свињске полутке.
Лешине већ надувава топлота,
као нека циновска пумпа.

Свињске утробе пуцаће жешће од балона
привезаним у каквој гостинској сали за
рођенданско славље.

У природи човек налази праначин да буде
усамљен.
Мој пример је очит. Чучим за танким удилима
надајући се капиталном улову.

Јутрос, пре свитања је то било,
пошао сам низ пољски пут,
низ мливо прашине на путу,
ка реци.

Уз пут се још могла видети роса како виси
са лишћа трава, а по младим стабљикама
кукуруза
у самој срчки листова, уочавах заробљена
језерца воде,
тако бистра, тако прозирна, као што бивају
животињске очи.

Ноћас сам сањао како пада снег,
и како предамном настаје нека неописива лађа
од смета,
у коју мокрим крв. У коме мокраћа прави вијугав
лабиринт.
Плакао сам због тога.

У сну сам изгубио нит...

На обали, високој изнад вира, бацио сам удице
са мамцима,
и засео за удилима. Онда низ реку почеше да
стижу те мртве беле
гојазне свиње.

У строју. Трећа имаше уши већа од лопате за угаљ.

Обор свиња у лаганом поретку протицао је
преда мном.

ТИШИНА, ИПАК ТИШИНА

Слутиш ли макар, како је било у паузама
бомбардовања?
Та, тишина, око мене док је владала, тишина
долазећа издалека;
читао сам Паунда узалуд. Његови есеји
о стиховима простирућим
кроз векове не беху лековити, утеха, не никако;
деловали су страшније од распрскавања НАТО
бомби.

Живот. Како је изгледао живот проведени под
бомбама?
Можда је то био живот неке уплашене птице
изненада
истеране из гнезда старих јабланова.

Ни за чим нисам имао да жалим –
ја детлић – плен изложен као мета на стрељани.

На губилиште подсећала је моја отаџбина,
срушене зграде, мостови, авалски телевизијски
торањ,
супрасну крмачу у свињцу очевом погодила је
касетна бомба
за њом је плакао мој отац – дугогодишњи
свињски трговац.

Кад почну да завијају ваздушне сирене
наговештавајући
пакао модерног човечанства – опасност из
ваздуха; и керови
из комшијских дворишта почну завијати са њима
у дуету.

У почетку грађани се склањаше у подрум, међу каце
импровизирана атомска склоништа, а онда кад
бомбардовање
поодмаче било им је свеједно где су се затекли.
Картали су се за столом уинат изнесеним насред
улице
пијући кафу из лонца у групама.

Само су жене негдашње активисткиње
комунизма,
окретале главу ка небу и махом од страха
предсказивале
челичне небеске машине: Ево долазе.
Најављивале би катастрофу.

Окретале су главе својеврсни ходајући
сунцокрети
наши ратни ветерани, најављујући авионе као да
међу нас стиже оклопна пешадија из суседне
улице.

Шта мислим о Америци?

У паузама мислим о тишини.
Благословена да је тишина.
Нек живи мој брат у миру.

ЗЛАТНЕ ГРИВНЕ

На мајчиним рукама, да ли памтим
златне гривне, колико успаванку – причу
без краја,
ај, хај, ај, док ме је уз груди привијала своја,
касно је лето мислим било тад, и већ је нестало
оно јасно летње небо, кад звезде у детињим
очима цветају.

На рукама старих баба златне гривне звоне.
А ја се сећам само речи из мајчине песме
певане у славу мог сна. Те слатке црне купине
од речи, након дугих деценија изнова ме гоне
да размишљам о детињству.

Ветар је дунуо преко цветова трава и однео
полен.

Мој живот, та није он чист рибњак у коме се
може видети свака пастрмка.
Смео бих рећи да сам живео
раз света у самоћи.
Моја мајка да може да ме види оваквог остарелог
да ли би патила.

Од свих болести на овом свету
најстрашнија је старост.

Једва да могу бити златна гривна са мајчине руке
са било чије руке сад.

Успаванку могу поновити од речи до речи
наизуст, ту успаванку крштену као
причу без краја.

АЛФА И ОМЕГА XX ВЕК

Кад човек дочека дубоку старост, детињство
у сећањима добија изглед трулих мушмула.

Томе се надај млади човече.

Штала за гојне краве у очевом дворишту
наличила је каквом турском хану. Са тремом
изграђеним дуж читаве зграде, доклатима
са којих висе
обешене саксије, каткад са засађеним петунијама,
каткад са патуљастим мушкатлима.

Доклат је оцу, пред вратима ковачнице,
која се налазила такође под истим кровом
неком приликом послужио за вешање домаћих
керова.

Равно десет недужних животиња обесио је...
Преживео је само један млади куцов кога сам
пригрлио у наручје и за којим сам тако силно
плакао
да се отац сажалио.

Гледао сам тад и једног од пастува у штали
кад се из обести ритнуо задњим копитима
и њима ударио о плафон штале, остављајући
печате
потковица на плафону.

Раних шездесетих година, у току лета
кад се ниси умео одбранили од напасти мува
у штале и кад се краве празне сипајући
крављу балегу под себе на под штале,
тај измет округао налик цветовима сунцокрета
отац би босоног подбочивши се о тело краве
које су узгред буди речено крстили именима
женске чељади
из куће, као да притиска гас на папучици
аутомобила
наизменично притискао и попуштао стопало;
шљапкајући по крављем измету.
Та слика се у мом сећању заглавила.

Током студија гледао сам филм Бернарда
Бертолучија
XX век. Велики уметник је главном јунаку такође
доделио сличну улогу са крављом балегом...

Тако је код мене још у раном детињству
а код Бертолучија у зрелом стваралачком добу,
XX век сведен на једну те исту слику.

СПОМЕНИК НАД ПРАЗНИМ ГРОБОМ

Петак – субота, познајем смену, разлива се живот
неутешан
досадни краљеви из историје вапе већ одавно
мртви,
исто пуца љуштурса, а бесмисао, ко хоће може
да види,
који од њих је био један, а ко пак, крвник жељан
славе,
деспот и светац копиле чисто.

Имати живот, значи умирати свакодневно
испочетка,
свадбеној ноћи или пак драгуљу посвећен бити
ретко у тренутку,
пријатељу чему има да се радујеш, та бићеш четка
животу свом од рођења, окренута наопако на
дршку у кутку

положена. Сви кривудава путеве мојих мисли
ка том правцу воде. Слава мојих пораза
непрестано исијава,
отуд светлост, колико ватру и бол овог времена.
У пиксли
цвета опушак цигарете да ме опомене. На
губитку бежах – страва

читав живот. Споменик над празним гробом.

Смем рећи: пусти нек слободно звече риме,
суви звончићи хмеља предати ветру, обешени
о грану речне врбе
постројени топови спремни за паљбу: пуни –
пали, већ диме
за ивицом шуме. Одатле се простире диван видик,
сличан оном затеченом преко змијских леђа.
За који час ноте од граната, бљуваће и сејати смрт
пред нама. Распрскавајући се у парампарчад наш
живот, да, да.
Блудна секо, узми маказе исеци заставу
са мртвачком главом,
мислећи о њој да је врт,
ружиних пупољака.

Испуни вазу букетом пупољака. Букетом празних
и узалудних година.

до њега, плашећи се да саучествујем
у несвакидашњој лепоти
сплава; крманошеве капе од заставе са мртвачком
главом
имао сам пристојних година на себи, о којој своти
је реч знамо обојица – довољно за ставове
у правом

часу. Бити увек на добром гласу Господе попут
Тебе
како издржати, како подносити хвалоспевно
бреме,
можда је боље бити каткад кривац за што, из себе
за себе
литија љубави је краткотрајна казује време

упамти што говорим. Господе не рони сузе, где
има то да Творац
плаче, пред својом децом. Био би то ћорак
та добро знаш да хиљаде, стотине хиљада душа
чезне за сплавом
Твојим осим мене заосталог на обали – сумњивца
црњег но чворак
што је. Помишљај како би на твом челу
пристајала капа са мртвачком главом.

Та капа би Господе покрила Твоју главу
красније од катедрала и црква осветљених
током читаве ноћи широм Европе.

чланова моје најуже фамилије: жену ми
прогласише
за окорелог убицу, синовца такође,
а брата тихо убијаше још од дана Титове смрти.

Он је на време прозрео намере политичке
какистократије
шта рећи како рећи да то беше узалуд –
осим тих неколико књига штампаних о свом руву
и круву
у симболичном тиражу.

Како се свршила та деценија, свима је познато.
Доста је главних јунака изгубило главу.

Неки од њих испалили су метак себи право
у слепоочницу.
За њима оста небројено удовица.
Задојених жељом за осветом и мржњом,
љубав за старим временима у њима не јењава.

МАЛИ БОКАЛ МУЗИКЕ

Огромна је патња сакупљена у мени, и
често с вечери због ње заплачем искрено,
мислим да је мој живот тек чаша бајате воде био,
чаша устајале воде у тишини кад испарава.

Маштао сам о слободи, зар не?

Толико стихова њој сам посветио,
а она је непрестано измицала, у
трагању за слободом подсећао сам на маратонца
на измаку снаге – циљ једва да се наслућивао,
камо сам се заиста упутио?

Умем ли признати напокон себи, овог тренутка,
где сам,
а да се моје осећање части не расцвета брже но
вагинални коров.

У неком купеу вагона, кад сам путовао за
Хомоље,
набасах на кожну футролу заборављену уз пут
ја не одолех већ је отворих и завирих у њу
да откријем тајну што се у њој скрива;
унутра беше мандолина, мали бокали музике
немогуће;
нечије руке држале су инструмент
нежно пред публиком пре мене.

Слутим, да се и историја мог живота може
описати
на сличан начин, може стати између корица једне
свеске,
и бити заборављена у купеу вагона ко зна ког.

Не нисам затечен, горком истином.
Бесан пас не бира на кога треба да насрне.
Пре би се дало рећи, да за свој живот не марим.

Историја појединих познанстава надилази
божанствене крикове рођене у уметности.

Моје лудило дотле иде.

На првој станици у Хомољу,
пошто су се разишли малобројни путници,
скршио сам тело немоћне мандолине
сложивши је преко листа отргнутог из
дневних новина у купеу,
и од ње потпалио ватру.

Док је пламен пуцкетао месечинаст по природи,
какав је с пролећа плавобео; плакао сам
у кукавичлуку свом тог тренутка.
Мандолина се опирала последњим писковима
на ломачи коју јој приредих, и да сам имао
пиштољ
у рукама којим случајем тад, без двоумљења бих
испалио
хитац себи у чело.

Изгубио сам партију у коју сам положио читав
од живота. Кратковека сенка јесам – тек трајем. улог

Стварност која јесам, згариште малог бокала
ни колевка, ни нежни трбух невине девојке. музике –

КАПЕЛА СА БАКАРНОМ КАПОМ

Брачни пар у ноћи децембарској пробудио се
остављајући за собом хладну брачну постељу,
без порода беху они, без вере и поуздања
у вечност.

Жена је руком држала мужа за раме, да се не
изгуби у мраку
док нису стигли до сеоске капеле, изграђене
током лета
чији кров мајстори обложише бакарним лимом
те се купола капеле пред вече кад залази сунце
од руменила постепено претварала у фес
на турској глави.

У сиромаштву, такорећи натерани бедом, до
сванућа,
брачни пар је драо бакарну покривку
те кров капеле остаде без капе.
У страшној и леденој децембарској ноћи,
до високе куполе божијег здања
муж се пењао уз мердевине, чврсто стежући
у руци маказе за лим.

За њима је остала кровна конструкција,
сабласни потиљак опсерваторије за осматрање
звезда. Коњске лобање са сточног гробља коју су
извадили дивљи пси и одвукли по ливади –
могле су бити на час налик сеоској капели.

Али већина крађа буде кад – тад откривена
тако да тајна, преко ноћи постане малограђанска
посластица.

Брачни пар је одао власник отпада.
Газда вечито умашћених панталона
машинским уљем. Масни задригли сакупљач
старудија
отпадака од метала, које продаје моћним
топионицама.

Потом се десила трагедија.

На позив полиције брачном пару да изађу из куће
и предају се властима, муж је изашао са секиром
у рукама. Три полицајца су се радовала да се
појавио,
но крадљивац бакра се трком упути ка њима
и док они потегнуше пендреке једном од њих,
би одсечена у замаху глава, а трупло несрећног
човека котрљало се и поскакивало међу њима.

Полицајци испразнише шаржере
у крадљивца. Меци расцветаше и дршку на
секири. Полицајци потом брисаше рукавима
од униформе ознојена чела.

Кроз решетке прозора, жена је осматрала
гризући усне како јој неславно погину муж.

У оној истој хладној соби, као кад је са мужем
полазила да краде бакарни лим са куполе капеле,
она пође ка ормару у углу собе, отвори га и узне

ловачку пушку у руке, леже на брачни кревет
рашири ноге и испали патрон сачме себи
у вагину.

или у пећину, на неколико дана,
док смрт не прође. Овако оба хица
оставише му трајан белег посред чела.

Након неколико недеља опсежне истраге убицу
открише.

Нежења је био убица, стоматолог из вароши.
Одала га је златна вилица коју је ишчупао
пророку из уста.

Осим златне вилице, плен чинише
и седамстотина хиљада еура,
двестотине хиљада швајцарских франака, два
милиона лира, три
килограма у злату, приближно толико килограма
у сребру,
скупоцени сатови, и неколико неотпакованих
мобилних телефона.

Беху то дарови које је пророк узимао клијентима
да би завирујући у будућност њихових живота
обелоданио знатижељницима истину.

Сад се сви чуде и гаде на помен пророковог имена.
Види подлаца, колико је новаца накупио за себе
градећи славу на туђој несрећи.

Кад се све сабере богатство је замашно.

ЗАДУЖБИНА АРХАНГЕЛА ГАВРИЛА

Градњу месног храма посвећеног Архангелу
Гаврилу
финансирао је црноберзијанац звани Цане
Фитиљ.
За време рата шверцовао је бензин и нафту
у лименим бурићима
купујући је од Румуна, а потом чамцима
превозио преко
матица Дунава на обалу међу своје, да би обрнуо
силан иметак.
Посао је раширио и са цигаретама, јер и ту беше
оскудна понуда,
а пушачи би се радије одрекли ручка зарад
дувана.
Свака нова тура трпела је поскупљење, о ценама
је лично
водио рачун сам Фитиљ.

Стари месни храм платио је да поруше до темеља,
уз благослов свештеника, та окорела хуља.
За недељу дана Фитиљеви плаћеници порушише
три стотина година стару опеку из зидова цркве,
заједно са свецима и мученицима осликаним
по њој,
ону дивну живописану историју хришћанства
такорећи од А до Ш.

Олтар са иконама и вратима као да су у питању
анђеоска крила
истргнута са тела, или пак са шанка из неке од
америчких крчми,
продао је неком аустријском сакупљачу старина.
И месни парох је трљао руке од среће зарад
добро
обављеног посла. Олтар су радници утоварили
у лес
путујуће друмске лађе – хладњаче, јер на
боковима
камиона беху осликане свињске и говеђе бутке,
као да утоварују леш мртваца,
што је опет говорило о будућем газди
православног
олтара, о његовој религији, понајпре.
Точкови камиона, кад машина забректа и крену,
групу радника
засу облаком прашине. На час они постаху бели
као да су
пресипали пшенично брашно из цака у млину,
или пак
на анђеле осуте ињем усред зиме.

На брежуљак одмах након продаје олтара дођоше
архитекте
булумента мајстора, булдожери, би дотеран
песак, влаке железних
шипки, опека, цемент, скеле и чамове даске. Табла
на којој би исписано
ко подиже храм за православни народ: *Цане*
Фийиљ – Трговац овдашњи.

Пароху та реклама није сметала. Он је опет трљао
руке као да је на
сточној пијаци за добру цену продао угојеног
вепра.

Тако је саграђен храм, пред којим стојиш,
незнанче.

РЕМИНИСЦЕНЦИЈА

Брежуљак у облику кртичњака тик уз реку.
Гране жалосних врба пале по обали,
стиснуте једна до друге као хаљине у некој од
београдских продавница за даме изложене.
Будуће купце – на час оне подсећају на вилинско
коло или храбрије невесте у хаљинама збијене
у групу
у шапату док очекују женике.

Пажљиви посматрач кроз оклембешено грање
завесу пребачену низ дебло врба,
може уочити шупљине избушене у стаблу
малена уста која имају тегле за зимницу;
из шупљина излећу пупавци – птице шареног
перја
смрдљиве.

У дечаштву лових птиће пупаваца
и њихов смрдљив мирис памтим од онда.

Настојао сам да их припитомим – а птице су и
поред мог труда угинуле.

Те мале пернате лешеве носио сам
и полагао уз мравињак
препуштајући их мравима.
Након гозбе од птица би остали само костури.

У једној од врба која беше дебела попут
сеоских снаша са шупљином у стаблу
у висини мог дечачког носа,
издужену као кад се рибама распори стомак,
пронашао сам диван насад јаја морки које су
одабрале
то тајновито место да се гнезде. Ситна и шиљата
јаја
са пегамма по љусци положена беху једно преко
другог.

Од тог догађаја је минуло пет деценија.

А ја од тада, све ређе путујем у тај крај.
Од костура птица ни трага нема на месту
где су их прождрљиви мрави оглодали.

И мравињаци су нестали незнано куд.

Неко змијче, по боји леђа белоушка је то била,
са уловом међу чељустима. Изби преда ме.
Малена рибица величине малића још је била
жива,
праћакала се по површини реке.

Кркуша се узалудно отима видим.

Пљосната глава змије беше се приљубила
на камену у речном плићаку.

Бивајући у природи, осматрајући њена знамења
често пута имах осећај немоћи,
да сам уловљен у њеним замкама.

Брежуљак купастији од кртичњака,
који сад осматрам некад је био огољен
једино је по њему успевала трава без растиња.

Пре пола века пожелео сам га себи за качкет.
У поређењу са шајкачом, која ме је гонила да је
доводим у сличност са крављом пишом,
брежуљак ми се чинио бољим – природа ме је
подучавала естетици.

Млад месец – љуљашка, зимско сунце – слабић,
брош на листу винове лозе – пужић.
Орахова зелена љуска скувана у лонцу овчију
вуну

бојадише у тамну браон боју.
Универзитетска критика песничко дело
своди на употребну вредност српске шајкаче,
ви нестрпљиве године, што настојите из моје
нутрине
да провалите на светлост дана – коме да вас
покажем,
како да вас објавим?

Да пишем – брежуљак у Хомољу
због затирања стоке – коза пре свега,
напокон обрастао растињем.

Уместо да буде диван качкет који сам му
у несебичном детињем егоизму наменио,
сад је постао глава из које бујају честари дивљег
багремца,
грмови купина. Трњине што најављују пролеће
најдивнијим

ПО УКУСУ МОГ МОЗГА

У тим посебним тренуцима надахнућа,
кад из мене стану куљати стихови,
што би по свему судећи наличило
врењу пене из каце испуњене шљивама крајем
лета

под таваницом сеоске шупе;
почињем одабирати стихове који би
на најјаснији начин изразили стање моје душе,
мојих мисли намерних да се објаве сад.

Колосек железнице, уске трачнице, у видокругу
бели траг на небу што остаје неко време
за моторима млазног авиона. Покушавам да не
изневерим,
слике које се пробијају из мноштва других
тражећи право
на сопствени живот. Кад приступим бележењу
песме,
онда то чиним да што савесније изразим осећање,
као да је у питању последња песма коју пишем
у животу.

Та врста опреза је нужна како би савест била
у сагласју
са суштином песме. Писање песме захтева
одговорног

човека, према личном осећању живота, према
другима,
према Богу. Таленат без савести може да се
претвори
у празну канту, има и таквих примера кад пуки
незналац за собом заведе мнозину у пусте баракe
концлогора. Чувајмо се фотоапарата који
крвнички бележи затечено стање.

Таквом таленту недостаје дубина виђеног,
оно што измиче, невидљив корак.

Око тог искорака се саплитао читав XX век.
Модерни човек који је неговао у себи свест
урођеника.

Поезија пробија и крчи пут чинећи
невидљиво стварним и видљивим.

Убити бубу, уме песма.
Оживети мрвог инсекта
могу извести посвећеници у поезији.

УБЕЂЕН БЕЈАХ

Убеђен бејах да сам сећања из детињства упамтио и сачувао их до у детаљ. Ах, како сам се преварио, погано преварио.

Храброст је веровати да ствар са најранијим
сећањима,
стоји баш тако, да су то корнишони спаковани
у теглу.

Догађај са улице од јуче разбио је моје илузије.

Неки пролазник, човек стар, поздравио ме је
и додао:
ја те познајем врло добро, али ти се не сећаш мене.

Не заустављајући се, то ми је рекао.

Нисам се сетио тог човека, али да изгладим час у коме се обрех, пођох за њим и рекох му: Но, добро, ако се већ познајемо, овај сусрет не сме да прође
тек тако.

Господин би намеран да настави својим путем
даље.
Чекајте завапих. Упознајмо се поново.

Тачно је, признах му: ја вас се не сећам.

Причаћу ти о нашем познанству другом
приликом.

Друге прилике не подносим, узвратих. Учинимо
то сад.

Ја сам, као што знате: Александар Лукић.

Човек ми пружи руку – говорећи:
Ми смо земљаци. Из истог села потичем одакле
и ти.

Ти моју фамилију не памтиш, јер сам рођен 1942.
године
у време рата, а кад си ти рођен 1957. – је ли тако?

Од које си фамилије – упитах господина?

Од Анђића. Њих тамо више нема, осим
наших сестара које су удајом добила мужевљева
презимена.

Одакле те познајем питаш ме?

Са двадесет година иако смо се породично
одселили
из тог села, имао сам обичај током лета да се
упутим
на обале Пека, у наш завичај, што због девојака,
што због пецања.

Једног лета, затекао сам те у вашем
имању на самој обали Пека,
понад дубоког зеленог вира.
Био си сам, на обали, а ја сам пошао да пецам

кленове користећи црвене вишње као мамце.

Ти си тад имао пет година,
а ја двадесет што у животу сваког човека
бивају најбољим.

Како нико не беше од старијих у околини
страховао сам да ћеш онако мален
скочити у дубок вир, и не дао Бог утопити се.

Да се тако што не догоди, бацио сам удицу у тај
вир.

Док не одеш низ пут ка својој кући.

Од тада се познајемо, Александре Лукићу.
Тог дана пошто си отишао кући, упецао сам у том
виру
клена капиталца са златастим крљуштима
што ми се никад више до данас у животу није
догодило.

Али, док ниси кренуо ка кући, ја сам причао са
тобом
да бих ти закупио пажњу.

На једно од питања – чиме ћеш се бавити кад
одрастеш –
одговорио си одлучно: *Ја ћу биџи њисац.*

Онда сам након дугих година прочитао
у новинама
да си то заиста и постао.
Ко зна да ли бих ти се јавио данас
да ниси испунио обећање дато ми поред вира.

ТРАДИЦИЈА НАКАЗА

Традиција наказа, развучених хармоника,
црвених шкрга народног инструмента у близини.
Жикино коло са ћопавим кецом на зачељу.
Страх буди у мени пакао свакодневнице.

Њихово упорно посматрање мог лица – старе
дуванкесе.

Спремност да заскоче какав плен,
сународници оне префарбане старе дизалице
у речној луци престонице, или браћа,
то су оне тешке секире које обарају стабла
у шуми –
нетакнутој природи.

Слутим по звуку удараца да су одреда целати.

Традиција наказа, онај невидљиви бол бешике
у стомаку.

Већина убица настоји да остане анонимна,
лисица излази да лови из јазбине по мраку.

Традиција отровних зелених гусеница намножених
да гамижу уз образине храстовог дебла, пузећи са
главом
окренутом на доле, док се не дохвате земље.

Из векова стижу отровне гусенице са четкицама,
са бусенима трепавица по телу.

Бесне наказе из дубине векова, из традиције
кржаве и срамне, а да себе и не виде у том
страшном лику.

Понекад пожелим да традиција постане
папирната марамица
у време прехладе, на кратко извадиш је из џепа
обришеш нос
и без гриже савести бациш у канту за отпатке.

Колико наказа, колико мојих пријатеља узор је
међу њима,
оштрим секирама, дрвеним маљевима.

У несталном темељу отаџбине гужва стеница.
Кордон, па чекање у заседи да се церемонијал
смене страже догоди.

КРУЊАЧ

Унутрашња снага мог бића, колика је?

Носи ме попут неког одсеченог дебла река, лењо.

Моји снови, страшнијих мучитеља још нисам
упознао.

А, на крају преостану једино речи, језик који
заступам,
кила оклембешена из трбушне дупље испала,
тако доживљавам снагу унутрашњег ускрснућа –
покренут круњач
гута а потом круни осушен кукурузов клип.

Златно зрневље пршти из круњача по бетону
– карлици
уз дрвене ножице бронзане справе, мало
искривљене
ножице да се помисли да су то ноге какве
задремале старице.

Мојим језиком ћеш ти причати, нерођени сине
неукроћени разбојниче то осећам јасно, и мада
ми време није наклоњено, сви ћете ви причати
мојим језиком, као што одувек чине барске птице
предвече.

Та чињеница ме нимало не радује.

Да би то заиста била, поезија настаје у тишини
и мраку љуске младо пиле у затвору јача,
она мора да пробије љуску да би оживела.

Толико претходника ваљало је удавити
једним потезом због тлапње и неоригиналности.

Тај нанос муља уз обалу, траже семенке чигре
у свом лебдењу по ветру.

Очево падање у несвест од напасти болести
– подсећа
на закерања свих оних неостварених писаца,
из чијег сам друштва побегао од стида,
са душом такорећи у носу, главом без обзира што
даље.

Моје унутрашње биће гонило ме је да будем
што даље од њих. Круњача истозубних.

МОЈ ЖИВОТ

Мој живот није то нека посебна повест, слава,
у два три реда дао би се свести исписан на брзину,
од датума рођења до датума тог и тог,
кепец са дијарејом у стомаку јури средином улице
у црном смокингу неколико бројева већим од
самог тела,
тако да се озади рубови смокинга вуку по
плочнику
влачећи прашину тако белу, ситну и стварну.

Живот мог пријатеља од детињства подсећао ме је
одувек на залеђену слику у памћењу:
слика је представљала миша који је избушио
рупу на бубњу у потрази за стаништем.
Јадни мој пријатељ – одатле се није могао
више извући попут рибе уловљене у запетом
кошићу.

Како му је било слутим, кад оркестар наступи
пред
незајажљивом публиком под отвореним небом
уобичајеном да се окупља у гомили на градском
тргу.

Отету у дечаштву кад сам тиранијом родитеља
њиховом укусу био подвргнут да припадам
гомили

обузетој чарима народне уметности, музици
приликом обележавања националне параде
поноса –
где смо се сабијени претварали у мрљу, мурал
општенародне вулве.

Кад бубњар удари палицом у напету кожу по
такту
држећи страну ритму свог оркестра.

Да ли је имао мир. Или је у часу испустио душу
од силине туђег задовољства. Да ли је настојао
да се из трбушине бубња искобеља и побегне што
даље
од нас у рукав летње ноћи или сноп златне
пшенице.

Ја сам истргао руку из мајчине шаке и отрчао за
угао
зграде од бола да плачем. Жао ми беше миша,
тако невиног и уплашеног.

Могоао сам то бити ја затечен у невољи.

Из кутије шибица до мојих ногу просула се
палидрвца
живот се своди на ту празну кутију већ одавно
у мени.

КАКО ГОД

Како год мислио, једнога дана, заборавиће моје име
окрутно име освајача предела непознатих слика
жућих од урина,
на помен поезије зачућен питаће ко, у које време
настаје она
мислим писак огњене локомотиве у недођији,
зар не, кратко траје,
ни трасе од челичних шина
неће постојати на овом месту тад.
Где радо боравим, опет и опет, сам.

Бољи избор не имах брата
мислећи да освајам свет, а на крају вртех се
у кругу
око невидљиве осе живота свијеног уз стожер
у трубу топлог ланеног платна.

За собом не остављам дуг
да би ко имао грижу савести у будућности ради
тога
да има што за рачун мртваца да плаћа.

Никакву вајду од бирократске лектире не добих
дела претходника зарад духовне хигијене
одабирах
према себи без татора.

Слушај срце у грудима,
бољег учитеља не можеш наћи.
Иди тим путем које оно диктира.

У малу чинију мог срца ветар је нанео песак.
Дине кривудахије од рибљих костију ту су.

Моје име освајача и мени самом ништа не значи
знај, поезија реагује на кратки летњи пљусак кише
она зрачи кроз време како уме, палећи ватре
у срцима непознатим. Осеку надопуњују плиме,
Трапез таласа по обали се помера.

Ружно паче јесам, у очима живих класика.

ДЕЛТА

Речни насип, земљана дебела салама
вијуга као живот док се не изгуби
у даљини, у шуми канадских топола.

Ка ушћу жури вода и вечност.
Гране сувих стабала дрвећа
окупирани црним птицама
причљивим шеширима са црним крилима.

На једној нози подбочена црна чапља
час на грани, час у шевару бива стражар.
Сликар умазан бојом за штафелајем.
Водена мрезга, до красте краста,
шта да кажем, умем ли описати како цвета?

У печатима – жута проја извађена из црепуље
краси плитко тресетиште. Водени светац
копни на припеци.

Живот мој, тек, спорогорећи фитиљ,
та белешка са села на шта се каткад своди
по личном осећању ствари трошим ја.

За момком побегуља истрчала из куће.

Садржај сабијен, у сумњама дубок је живот –
бујица пробија речни насип,
да би земљаним џаковима утврђивао брану.

Моје умеће чува страну села од потопа.
Као кад палиш цигару на цигару.

Брегунице излећу, из гнезда
у бедему тамнијем од рукава,
циликајући у лету по ваздуху
а потом им се из рупа речног насипа
одазивају излегли пилићи.

Помислим каткад да сам се и сам
сличан њима јављао захукталом свету
расипајући се нештедимице по небесима
у естетику личног тренутка.

До ушћа насип се пружа, слутим
обазриво кроз живот пробијају се бубе –
читам глупости написане о мени,
које писаше умишљени људи,
грубе метафоре просуте по папиру,
чешагије за бикове из прича пробијају,
делта, венац, жртва освајача
изувијана под сунцем пресијава
жешће од месингане трубе.

ДРУГИ ЖИВОТ

БЕЛО СРЦЕ

Корисни дебели пацови сабијени у ћелије,
врата пакла су за њима затворена одраније.
Оглед је свршен. Војна ћебад – мистерије
металних кревета одбачених из спаваона
распадају се у тишини пре камиона
што ће стићи по њих. Касарне зврје пуне
приче без краја то су да би могли да је изуспе
након проживљеног нормални људи – од савести.

Уз те

штеточине, до умиваоника тешко је прићи,
одврнути чесму и пустити воду
од згомиланог знамења српа и чекића ливених
у бронзи се не може.
Утопија показује крај и почетак, а можда си и ти
помагао Боже
да се јасније види величанствено губитништво
у свеколиком ходу.

Њихово одело, кожа смрди. Праље га нису прале
на речном спруду.
Гуштери револуције пред шалтером каљави
– постројени
чекају да узму чек од пензије. Они су измакли
правди – суду
Богу. Првоборци страшне повести, од Христа
одвојени;
грозни старци оклембешених образа

такорећи издуваним свињским бешикама
кад добију новац одјуриће на пијац усуканији од
купаваће намирнице којима ће пресудити оштра
на кухињском столу угојених домаћица где влада
чију веру васкрсава пробавни систем. Гама
апетита. А срца крвника у журби лупају, јаче
од срца уплашеног царића излетелог из жбуна.
Историја, разисторија, транге франге – уплашено
пука смена месеци усирене крви од септембра до
јуна.

Деценијама то траје и након пада берлинског
нико да се покаје и призна злочин – грехе
хуље прилазе храму и сабијају се испод стрехе
попут колеричних кокоши. А од стида
ни трага. Данас, већ, испод сваке црне мантије
сикће змијче, потенцијални светитељ. Крст тако
улоге растегљивије бивају од химена кроз време,
нема дилеме, како кажу Византија и озлоглашени
за све људе има места под истим кровом.
Хришћанска глупост.
Као што су сложена некадашња војна ћебад по
Наша трагедија, мајчице, и јесте опасна што
тиранију медиокритета. Свет је наш опасан,
у коме убица настоји да буде шаман.

Мајчице, сећа ли се ко међу нама невиних душа
стрељаних за зидом мучки, метком право
у потиљак?
дочекасмо срамно доба – истину прећуткује до
шуше – шуша
пацови, тмуша по ћелијама и гробљу оштре зубе
о шиљак.

Сад за тим зидом, а богами и за мрачним
ћелијама, цветају и рађају брескве
са лаким сребрним маљама присутим по
ружичастом плоду. Тек слика. Чиста поезија.
Усред слатког меса сакривене почивају расцопане
коштице и оне одреда све
у тами плода крију бело срце, невино – слабашно
срце сунца вечитог што сија
у непрекидном мраку. Тај дом неупрљаног срца,
телима ратоборних уљеза, прија.

А кад месец мине и дође време за нови чек од
пензије
хероји трица и кучина, опет ће поћи по
следовање да не допадну вересије.

ТАКАВ ЈЕ ПОЗНАВАЛАЦ ПОЕЗИЈЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА

Професор млад – стручњак за поезију – XX века,
угледни хомосексуалац, и присталица комуниста
потезом златног пера починио је убиство над
даровитим песником.

На самом копљу златног пера дао је да му се
изгравира име и звање др,
тек да се у друштву зна ко је ко. Да његова
убиства добију на значају.

Профа се не либи да извади из унутрашњег џепа
карираног сакоа
перо којим елиминише, људе од себе, даровитије.
У одстрелу ужива.

Универзитетска филоксера отац неколико
антологија
састављаних по укусу времена – муља
двадесети век,
поруцбине добија од најјачих државних издавача.

Једном сасвим близу прошао је тик поред мртвог
песника
и окренуо главу у страну као да је наишао на
смрдљив леш.
Са тако нежним и бледуњавим рукама здравио се
са неком младом

цуром на улици, преузимајући укоричен рукопис
од ње.

Савршени убица. Такав је познавалац поезије
двадесетог века.
Да би потврдио своје постојање, мора се пити
капи нечије крви.

Неки му је песник говорио да у месту у ком се
родио
убице вешто скривају трагове за собом.
Џаба је говорио младом професору.

Једно су присталицама говорили комунисти, да
омасове редове
а фашисти слично њима градили концлогоре у
срцу Европе,
двадесети век врви од црнохуморних књижевних
фигура.
Смрт је једносмерна. Не претварај очигледне
чињенице у шале.
Златно перо има моћ аутоматске пушке.

Некад давно кад сам био напуштен од драгане
на престоничном тротоару, да не бих заплакао
за њом,
окренух се за собом и видех сенку мог намученог
тела,
неприродно прозирну, тиранина двојника мог
отарасио сам се без жаљења, поновним кретањем
ка будућности, ка зори што долази са краја улице.

Ах, те сенке што се мотају око нас, шта говоре?
Облици ствари мењају се кроз време.
Човек је остао исти, има тело, нос, главу,
очи, ноге, руке, кроз епохе мења костиме,
а то потврђују историја и музеји.

Има мозак, срце, говор и душу
сунце не стиже до њих да их обасја.

Ја слутим да и сенке срца, говора и душе
ишчезавају
иако нису виђене оне морају да имају одраз
унутар нас.

ТРЕЋИ МИЛЕНИЈУМ

Плашити се мрака, мајчице, црног мрака,
што пада тежак по земљи као крављи измет.
Душице у људском бићу сазревају мисли
у најгушћем мраку, рађају се слике да би се
угасиле,
јадан је човек, обећан будућем буцаку,
трећем миленијуму пустом пристаништу,
крцатом од пећина, стварних и безданих,
онако како их је пуна утроба земље.

У те пећине може ући свако као у салу биоскопа,
а на крају представе кад се упали светло
лице публике откриће детаље.

Оргуље, чобанице, медведицу са медведићима,
поље тулипана, гајдасе огрнуте гуњевима на
пропланку,
обрисе хипербореје, водопад налик чешљу,
непознате богове из доба свог младићства,
сребрног цара са дрвеном тојагом у руци, гуслара –
златну утву – српску књижевност расуту
у камичцима.

О тим представама сам слушао предања
у детињству,
никакав утисак, од тад не гајим према њима.
Не бар онакав, на какав нагони сумрак традиције.

Морам признати од самог почетка
пуцао ми је прслук за тај својеврстан храм.

Настојао сам да будем другачији од сталактита
и сталагмита
тескоба пећине ме је натерала да се окушам као
песник.

Мој посао поспешује алхемијско умеће,
морао сам као мечку са алком у ноздрвама
привезаној о ланац да држим поред себе,
српску књижевност, да је изводим пред лице
света
претварајући једним ударцем мрак у светлост.

Пећина јечи, нације кукају на исти начин,
величајући губитништво.
Опиру се полубогови да ко не досегне до њиховог
дна.
Али мањина, песник на првом месту, иде до
краја.

Био сам себи ђак и учитељ.
Српска књижевност се ушанчила наспрам мене,
мала и неостварена књижевност, да се не лажемо.
Старац – малишан по учинку у домаћем задатку.
Одупире се пламичцима повремено упућиваним
ка њему.

Мој јадни учитељу, јадам се од језе
појешће нас густе мрак тамног вилајета –
сурваћемо се, сурвати доврага
у амбис, ако закорачимо још један корак.

Учитељ је потом на стотину пута улазио у пећину,
међу националне уседелице. Да се не огреши
о њихову патњу, носио је уза се лампу.
Камени споменици као да су премазани уљем
дремљиве фоке, бацали су одблеске по њему.
Живот се потврђивао у преображајима
супростављању јучерашњем животу.

САВРШЕН ЗЛОЧИНАЦ

Но, зашто бих ја морао да се упињем да постанем
злочинац. Педантан сам у другим пословима,
зар то
није довољно. Нож држим у десној руци
а виљушку
у левој током ручка – владање примерно.

Моја поезија: ето вам савршеног злочина.

Савременици свакодневно роваре по мојим
стиховима,
ти пажљиви иследници лутају лавиринтима
у потрази за евентуалним будалаштинама.
Празан суд, ето порцелана, разбијте њега
да задовољите сујету.

Моја поезија је савршен злочин.

Од када сам се обрео у литератури
тако мислим о њој. Чекање часа
да на врби роди грожђе – на шта се
своди лекција националне књижевности –
нек служи националној књижевности.

Моја је света дужност да се ухватим
у коштац са досадашњом традицијом.
Тај суд без поклопца у коме је свето миро
од давнина изветрело, једва да је реквизит.

клате приликом хода, зупчаници осећања у њима
врте,
волим да видим та звона женског храма. Живу
слику.
Некој девојци поветарац је понео мараму од свиле
врх листова кукуруза. Гледам како се млада жена
пробија
кроз стабљике и кикоће за њом да је дограби.

Чему се нада младица у пољу кукуруза
пошто ухвати мараму она само зна.
Можда ће се сакрити до вечери међу стабљикама
радозна мишица у настојању да процвета.
Девичанство носи посебну заставу.

На изворчићу са бистром водом умићу лице.

До саме јаруге изворчић у бедему је сакривен, над
њим
тополе шуме у грозници трепере, шуште,
преко реке, неизрецива туга васкрсава и салеће
моје биће,
послагане тешке каменице са спруда ме киње,
да једва издржавам бол.

Сад ће наступити вече. Сумрак пада јаснији од
стихова лаутара,
и затиче ме на песковитој обали крај шевара
и повијених стабала врбе, одбаченим виолинама.

Не касним пријатељу, усред природе помишљам,
предан силуети у мраку, непознатом блиском
бићу.

Неком долапу са перајима од дасака
закованим по телу, што ми лењо отпоздравља,
о, да,
наизглед мртве ствари имају језик ако се трудиш
да их разумеш – белутци по спруду сјаје на
месечини.

Гушчија јаја могла би то бити,
премазана пекмезом од кајсија,
немоћна у шерпи од песка.

Писац, нерадник, хуља,
окончава шетњу.

СЛЕПА УЛИЦА

Срчани и истинољубиви људи,
настоје да скину маске са образина приказа.
Мало их је.

Страшила вапе да се тако што не деси.

Крај неке кошнице коју овлаш додирнеш,
где сабијени делују наши савременици,
кобајаги блиски нам по перу,
излетеће хиљаду ратоборних пчела у роју,
са љутим жаокама на готовс.

Пушке са лакираним кундацима спаковане
у војничким шошкама у холу карауле,
са бајонетима натакнутим при цеви,
приправним за узбуну, пиље у нас.

Караула. Празна порцеланска ваза
стиснута уз државну границу.

Слепа улица.

БАДЊЕ ВЕЧЕ

Древни моји преци, где сте сад?

Чекајући бадњу вечеру, царајући ватру –
размишљам о вама славећи.
Време је као обећано за устајање из гробова.

Ствари у соби изгледају накострешене
приправне за борбу бикова.

Тесто обредног колача што нараста
помогнуто силом квасца у тепсији,
улива мени наду већу од покојника
што се слутим осипају по снегу,
у мом несталном сећању вечери ове
намењене по среди жалости и слављу.

Тесто ће ускоро скончати у пећници.
Док се колач пече и порумени
мали симболи, представе Бога, животиња,
умешених врх колача искезиће се
као лобање древних бића.

Наливена чаша црног вина ми се нуди,
попићу је наискап. Наздравити немам коме.

Самоћи се не наздравља.

Онда ће се пред поноћ огласити звона
а пре зоре поновиће песму.
Празне улице улиће се у моју собу кроз прозор.

Исус нас је обмануо.
Богочовек касни на рођендан.

Уместо њега појешћу црну чоколаду,
и печени батак ћурке за ручак.

ДРУГИ ГЛАС

Шкрипав куља из мојих уста.
Соба у којој ноћивам није навикла да слуша
туђ глас ноћу.

Док сањам лепу непознату црну девојку,
њени зидови круне причу,
зидови шкрипе и пуцкетају
као што зрна црног бибера меље машина.

У другом гласу, једино што би
подсећало на мој глас био је крик
љугог мајмуна коме отимају храну.

Моја соба – ћелија за снове и стихове
за папуче у којима се гегам до писаћег стола,
до кревета побунила се пред другим гласом.
Тресу се ствари од грмљавине гласа
као у доба земљотреса.

Циркус би потрајао да не придавих
други глас, славину одакле је избијао.

То није мој глас.

Снови коштане тврђаве, жене наге,
поље са врежама бостана, лубенице
што могу представљати људске главе у позоришту,

или пак главе заборављене за каквом одсудном
битком
на Балкану, посматране са брежуљка из даљине.
Облик другачијег виђења ствари,
од оног какве оне заиста јесу.

Други глас – Мој вапај потискиван
кад нисам имао снаге да изговорим истину,
о свету прављеном од марципана.

СКОРАШЊИ ПИСЦИ

Ах, те књиге скорашњих писаца,
аквизитери продају иза касапница
тискајући се уз служавке умашћених кецеља
са кофама пуним перутнине у руци
које сипају намах на ђубриште.

Скорашње писце препоручују
непоуздани јемци са две три реченице
штампаним на клапни књиге.

Пробдех педесет година над глупостима
које ми нуде у виду литературе,
колача склепаног од обланди и пекмеза горког,
рецепта како да се навикнем на свет.

Убојна игла то сам ти ја био и остао.

Неке од књига читаних у младости
што су ме испуњавале вером у живот,
данас се стидим, узалудно стидим.

Пријатељу сам отворено рекао суд за књигу
коју ми је поклонио – дебла стабала уситњена
у чачкалице.
Једноставнији начин је био да сам казао: смеће.

КОШАВА

Кад кошава крене да дува,
будећи ме из сна помислим
коло древних предака
пошло је да обиђе свет.

Зимска карпатска змија
метла за поља и градове
пред собом чисти пут.
Завири у сокаке, забита села,
страћаре сирромаха брије,
узвитла сенике.

У грању ораха чешља веверицу.

Од живота и људи оболео – јесам.
Отварам прозор на соби где обитавам
струјање ветра пишти реско,
пиле испало из гнезда
уловила гвоздена замка.

Кошава ме буди из сна и гура
у бездан самих сировина живота
овај прозор отворен на соби –
моје су будне очи залеђене,
проветрава унутрашње одаје,
туморе и утваре Византије,
мој пораз у животу сведен на форму коца,
прашина за кошавом цвета,
светионик кључа.

ВИНАРСКИ ТРГОВЦИ

Величанства прокупца,
на пијацама хвале винску карту.

Винопијама ништа не значи усмена
историја вина која им се нуди.
То је нефалсификована историја.

Виногради делују усамљени,
кућне капије озидане белим каменом,
подсећају на коло анђела, понесено пролећем
цветањем грозђа.

Подруми са тешким шинама,
бачвама, бурадима штапинима сумпора,
укопани у брегу, друга су прича. Бункер.

Вина стара шест стотина година, цеђена
са чокота што имају главу црних бивола
ускогрудих коленовића муте разум.

Винарски трговци памте ратове
када су вином куповали топове и барут.

Душе војника вино је усијавало
пробијајући попут кртица према светлости.

Канонада стихова из тих душа
чини доњи веш наше књижевне историје.

ТО ВИШЕ НИСАМ ЈА

Мноштво слика, мноштво празних рамова
утоварују у сандук тегљача.

Однеће товар, знам ли куда,
живот из уметности,
где ће бити одложен.

Испитујем живот од јуче од прекјуче,
од младости – докле сеже живот у болу.

Мисли се множе, ах, ти матори сероњо
не трагај за одговором.

Зар си ослепео, празну конзерву
низбрдо ветар тера.

Ка споменицима месног гробља
лете црни косови, само су им кљунови жути.

Под њима је живот вечан.

КУКАВИЧЛУК

за Петѝра Кргуа

Пупољак јутарње руже до поднева се лагано
расцветава у дану, постајући невини вео благе
мадоне,
и мој кукавичлук налази безброј оправдања да не
поцрвеним
од стида што сам се затекао на овом свету,
немоћан.

Заточен бивам, болестан од обзира
да не провалим кроз заједницу,
зелену имелу израслу на крошњи са ивице шуме,
ћелију повезану преким законима, каишевима,
умашћеним мантијама Православне цркве.

Рећи хуљама: доста. Морао сам то давно учинити.

Овако испада да се правдам,
негујући пантљичару у свом телу.

Живим крај убица мутног погледа у комшилуку.

Слушам њихово јечање у сну,
пуцање крвавих пупољака то су
од када се вратише са фронта,
из јуриша за отаџбину,
претварам се да не чујем расцветавање ужаса.

Шта говоре у сну ти јадни људи, бедници, пси
рата.

Кад би чули, кад би наслутили
докле сеже мој кукавичлук,
да сам шћућурен гледао кроз прозор како
у предаху борбе кућама својим доносе ратни плен.

Кукавичлук ме гура у мањину, на стуб срама.
Кад кажем поезија је затајила
ја не мислим дословно да су певања крива
што су жртвама везивали повез преко очију.
Запрега бардова приправна под шупом неком,
под пазухом чува скије за глечере:
Попа, Раичковић, Павловић, Лалић вечити
позадинци,
офарбане икебане наше невеселе стварности
збијене уз креденац постављен у салону.

Бити кукавица, мало је сапатника те сорте.

Разумети околности у којима се живот збива,
избити на друм, бити прегажен. Не бити мачка
посађена у крило мажена мачка,
ни метла затурена за вратима куће.

Кукавица слути неког будућег песника
међ белим багретом на брегу,
загледаног у даљину где сплашњава дим барута.

Снежна чистота исписује име мог кукавичлука
прецизно као што се пише датум дана у години,
некоме за путоказ.

БЕСТРАГА НЕК ИДЕ САВЕСТ

Пазити људе на начин како то чини Бог
бестрага нек иде савест.
Дођавола са завршном речи.

Приватни пакао садржан је у делима мојим
све ми је тако близу на дохват руке – гњила
крушка,
не морам измишљати живот, нека ме меље живот.

Вести о човечанству – прљава гумица
црне редове записане у свесци брише.

Примити у себе неизмењену природу,
бити притока лепоти, улили се у њу.

Управљати собом, остати будан.
Бог не верује у мене и моје лудости.
Он види како хајем за свет око мене.

Каменчић што жуља стопало упао у ципелу
током пута обичан је каменчић,
Бол није исти. Изућу ципелу и избацити
уљеза одатле.

Дисциплина коју негујем у духу
јача је од сваке војске. Нисам жедан за крвљу.

Нисам ни претерани човекољубац.

МОЈЕ ПРЕДАВАЊЕ

Из распаране јастучнице наше поезије
труни се перје. Сунце залуд баца зрак у рано јутро
преко надутих векова – кревета,
кроз ваздух устајао у соби.

Позивнице многобројних еснафа
стижу на моју адресу и мада
нисам пристајао њихов да будем.
Нека група писаца-секташа позива ме
да дођем и потпишем петицију за њихову ствар.

Далеко од очију јавности остајем сакривен,
о мом статусу испредају се легенде
страхујем уместо других, ето шта радим.

Отварам леш покојника.
Леш неког партизанског припадника
високог друштва по заударану и устајалости
завезаних црева тера ме из просторије.

Стотине књига – изабраних песама
шаљу ми писци, посребрени чираци –
досадне књиге.

Моје предавање: јадни савременици
ви сте онај пловећи бубрег са језера.
Леш који сецкам да упознам болест.

Кошава док се пробија кроз накомстрешене
гране дрвећа са истока.
Нека млада девојка увојке црне косе
преко ноћи сплиће у уже о мој врат.
Настојим да се представим у пуном сјају њој.

Ја сам бочица коју доноси море на таласима
просипам се пред њом.

Види куда тече вода из бочице
мила незнанко, пођи тим трагом,
ја сам вода, угаси жеђ која те мучи.

Птице у јатима напуштају станишта.
То нису птице, то су јастуци које избацујем
из себе,
старо перје које куља из утробе. Архаичне речи.

ГОЛУБ ПИСМОНОША

Треба да видиш, ако већ ниси то до сада учинио,
како до поднева у пољу роса копни и испарава
са лишћа јова и врбовог прућа уз реку
са лишћа трава где одступа стварни свет.

Голуб писмоноша долеће издалека
са писмом привезаним о ногу.
Шија уморне птице пресијава на мајији куће.

Божице, сваку жену могу тим именом назвати.
Сваку кап росе. Голуба писмоношу.

ДОБОШ

Модро небо предвечерја, моје младићство
негдашње небо виђено скучено кроз прозор,
тако дуго живим напуштен од свих,
на првом месту од себе напуштен.

Свету што се вашарски пренемаже
и на силу улива у литургијски живот,
имитирајући калуђера, ко да верује,
упецана риба праћака се беспомоћно.

Неки старац седи у хладовини балкона данас
незнајући да ли спава или пиљи у куполе
месне цркве – не марећи за себе.
Разапета сеђа купи звезде.

Илузије се смењују – споре печурака.
Сакривен у планини поток гргољи песму
претакајући воду са камена на камен.

Несрећан је савремен човек,
одрастао у кавезима бетона.

Животиње што се напасате сласно
зеленом травом са ливада
радује ме музицирање ваших стомака,
током ноћи – бубњање црева обожавам да чујем.

ПРАЗНА ШОЉА

Трагалаштво за љубављу
доноси безброј ожиљака.

У самоћи се молим да ти лице познам
осетим узбуђења врела која нудиш.

Неколико стихова то су симболи
неуспелих стихова, празна шоља
чаја остала за вечером на столу.

Причати о болу. То умам исприповедати.
Тад избијам јаче од потајнице из песка.
Ни симфонија не отиче у свет на такав начин.

Дајте зачин, додајте зачин јелу.
Довикује нека девојка из кухиње –
загореће ручак – какав онда оброк
да понудим гостима?
Моје кике се не једу.

Приче које слушамо о љубави
гладнима нису од значаја.

Крвав одрезак говедине хоће гладнице,
у миру да сецкају по тањиру,
да залогаје дуго мљацкају заливајући вином.

Усијана рингла могла би бити љубав.

Приђеш ли неопрезно,
видаћеш опекотине док си жив.

КАНОН

Керуша везана ланцем о врат
погледај како је тужна.
Њене црне тужне очи у шта гледају?

Ослободимо сужањства домаће животиње.

Стара школа царује са
брадом израслом до појаса.

Ретка стабла зимзелени ослобађају шишарке.
Нису то биле варке, већ стваран плод дрвета.

ОПЕКА ПРЕДЕЛА

На том месту земља беше посна
сива глина помешана са ситним шљунком,
понегде израсла стабла младих церића
и као у некој уређеној башти око
њих поњава мрко зелене маховине.

Потес суров, кад му се на корак примакнеш,
са неколико запуштених бунара
где су чобани напајали стада оваца.

Дивљина не мари да се сродим са њом.
Около су имања мојих пријатеља.

Откинут реп црне шумске змије
који ми је остао у руци.

Укус гљива који сам туда брао с јесени,
током мог обиласка осећам, сласне су.

Напуштен предео мами ме да пођем даље,
гране дрвећа раширене попут руку старица
ме позивају.

СТАВ

Усамљен лаутар у летњој ноћи
музицира себи за душу
препричавајући звездама добра дела
која за живота приреди досад.

Али звезде не занима људски живот
земља, пустолине, љубав кад се рађа,
звук труба – скица, графит исписан на зиду.

Кад бих ја умео да певам
опонашао бих анђеоски глас.
Кад бих се одлучио певању
помишљам, засузио бих испуштајући речи.

Можда је боље наручити песму од лаутара
нек он испева причу о мом животу.
О мени тако уплашеном, тако колебљивом.

Слушајући тугованку лаутара,
покушавам да разумем туђ живот.
Он пева. О зими и лулама леденица,
спомињући драгану несталу у снегу
белом и чистом, за којом још увек чезне.

За типичног плаћеника са Балкана
ова је песма нешто више од пукe приче
о животу каквог младића.

Нечији живот сабијен у песму,
са задњим стихом опраштајућим – збогом.

Звезде могао бих рећи да и сам патим.
Сабијене у теглу ноћног неба, разумете ли
мој положај?
Или немоћне имате неславну улогу зимске
туршије.

ДРУГИ ЖИВОТ

Тртице хмеља заљуљане ветром
пролазим крај вас са бележницом у руци,
скицирајући мотке о које висите обешене.

Сасушене тртице хмеља – јалова звона,
и сам застадох под мостом да се одморим
након дуге шетње на тренутак подсећајући на вас.

Пећину у шупљини дрвета издубљену,
црвене врбе уочих рашчепљенију од вулве.
У страху знам да су подилазили жмарци дечаке
у том потесу где мрак наједном пада.

Приповедаће о мени казао бих,
јесење крнтије природе. Нећу се љутити.
Штављење јагњећих кожа, одавно савладах.
Разазнајем пролеће од јесени
још увек разлучујем та стања –
сезону цветања јоргована у планини
доживљавам као нечији живот до ког ми је стало.

О ви мале препелице ухваћене у дремежу,
мале тртице шта бих ја без вас, без дружења
о коме сведочим. Звоните док пролазим овом
стазом.

Објавите да пролазим туда, као што сам чинио
некад.

Тужне препелице обрадујте ме препариране.

БЕЛЕШКА О ПЕСНИКУ

Александар Лукић је рођен (1957) у Мишљеновцу, код Пожаревца, Србија.

Објавио је следеће књиге: *У вајону Розанова* (КОС, Београд 1986, за који је добио Бранкову награду), *Оснивач подземне њресџионице* (Заветине, Београд 1991), *Сџирашни суд, 1* (Унирекс – КЗ „Владимир Мијушковић“, Никшић 1991, за који је добио награду Залоба), *Евроџа* (Време књиге, Београд, 1995), *Вамџировићи* (*Алманах за живу џтрадицију, књижевносџи и алхемију / Београд/, 1/1998*), *Брод лудака* (Народна књига, Београд 2001, за који је добио награду „Срба Митић“ 2002), као и *Леџенде о рамондама и ружичасџом џеску месечевоџ смакнућа* (Просвета, Београд 1991), *У долини зидова* (Едиција Браничево, Пожаревац 2003), *Јасџис* (Народна књига, Београд 2007), *Не сџомињи џавола* (КОВ, Вршац 2009, за који је добио награду „Драинац“), *Савремени ушкџљеници* (Интелекта, Ваљево 2010), драму, тј. фарсу *Весела мумија* (*Овдје /Подгорица/, 1998*). Заједно са Б. Младеновићем превео је на српски *Влашке басме* (збирку влашких басама забележених у североисточној Србији, *Алманах за живу џтрадицију, књижевносџи и алхемију /Београд/, 1/1998, 58–70*). Објавио је и романе *Маџстро пер Рјетро* (Заветине, Београд 2001, за који је добио награду „Дрво живота“) и *Велика исџраћуша* (Заветине, Београд 2011), као и *Између мџшарења чудовишџи и умџјносџи будућносџи* (Едиција

Браничево, Пожаревац 2010). Оснивач је и уредник *Алманаха за живу традицију, књижевност и алхемију*. Александар Лукић је први добитник највише књижевне награде Едиције Заветине – *Амблем тајног исма света*, за књигу *Јасис* (2008). У Колу I Библиотеке Добитници књижевне награде *Амблем тајног исма света* објављени су *Сабрани радови: Александар Лукић* (CD, Заветине, 2008).

Живи и ради у Пожаревцу. Уредник је „Едиције Браничево“ и часописа *Браничево*.

Садржај

БРЕГУНИЦЕ

Римска историја	7
Богојављење У Београду, 1993.	10
Окасне песникиње	13
Црни попац	15
In vivo	17
Клозет у Сен Тропеу	18
Тунел Лорка	20
Кадиз	22
Губари	24
Дар мар – младе искушенице	26
О невиности	28
Наказе	31
Графит са периферије	33
Скица о немоћи	37
Пијавице	39
Поља чудеса	42
Празна домина	44
Мртве беле свиње	46
Тишина, ипак тишина	49
Златне гривне	51
Алфа и омега XX век	53
Споменик над празним гробом	55

Застава са мртвачком главом	57
Ти си тај	59
Мали бокал музике	61
Капела са бакарном капом	64
Смрт пророка	67
Задужбина архангела Гаврила	69
Реминисценција	72
По укусу мог мозга	76
Убеђен бејак	78
Традиција наказа	81
Круњач	83
Мој живот	85
Како год	87
Делта	89

ДРУГИ ЖИВОТ

Бело срце	93
Такав је познавалац поезије двадесетог века	96
Колебљиве сенке	98
Трећи миленијум	100
Савршен злочинац	103
Писац, нерадник, хуља	104
Слепа улица	107
Бадње вече	108
Други глас	110

Скорашњи писци	112
Кошава	113
Винарски трговци	114
То више нисам ја	115
Кукавичлук	116
Бестрага нек иде савест	118
Моје предавање	119
Голуб писмоноша	121
Ктитор	122
Добош	123
Празна шоља	124
Канон	126
Опека предела	127
Став	128
Други живот	130
Белешка о песнику	131

Александар Лукић
КУКАВИЧЛУК

Едиција
СТИШКИ КЊИЖЕВНИ КРУГ
Књига XVII

Издавачи
Браничевско-стишка књижевна заједница
Удружење књижевника Србије
Библиотека „Србољуб Митић“, Мало Црниће

За издавача
Милисав Миленковић
Зорка Стојановић

Уредник
Милисав Миленковић

Припрема за штампу
„Поповић и синови“, Пожаревац

Штампа
Штампарија „Стојадиновић“, Петровац на Млави

Тираж
300 примерака

ISBN 978-86-87-003-25-5

2012.